

Ηλίας Σ. Σπυρόπουλος
Από τα χρόνια και τα χαρτιά του
Ντίνου Χριστιανόπουλου

Με 23 ανέκδοτες επιστολές του

Δεύτερη έκδοση

Εκδόσεις Οδός Πανός

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο Γιώργος Αράγης στο βιβλίο του *Ζητήματα λογοτεχνικής κριτικής Β'* (έκδ. Δωδώνη, Αθήνα-Γιάννινα 1988, σσ. 9-12) καταχωρίζει το δοκίμιό του «Φιλία και κριτική», για να απαντήσει στο ερώτημα: «Κριτικός που θέλει να είναι ειλικρινής, μπορεί να είναι αμερόληπτος, όταν γράφει κριτική για το έργο ενός φίλου του συγγραφέα;» Σε αυτό, χωρίς να αποκλείει περιπτώσεις, στις οποίες η απάντηση μπορεί να είναι θετική, εκθέτει τους λόγους που καθιστούν δυσκολότερο το έργο ενός κριτικού, φίλου του συγγραφέα, από το έργο του κριτικού που δεν έχει φιλικές σχέσεις μ' αυτόν. Κυριότερο λόγο θεωρεί το ότι ο κριτικός, ο φίλος, επηρεάζεται από μια παράμετρο που μπαίνει ανάμεσα σ' αυτόν και στο γραπτό κείμενο του συγγραφέα: γνωρίζει την προσωπική ζωή και τον προφορικό λόγο του φίλου του – συγγραφέα, κάτι που «μπορεί να αλλοιώσει ως ένα βαθμό την κριτική λειτουργία του».

Οι επιφυλάξεις του Αράγη για τη δυνατότητα φίλος συγγραφέα να ανταποκριθεί στη δεοντολογία της κριτικής της λογοτεχνίας δε στάθηκαν ικανές να με πτοήσουν, όταν αποφάσισα το εγχείρημα της παρουσίασης του έργου του Γ. Ιωάννου¹, άρα λιγότερο τώρα, που έχω ένα προηγούμενο, καθώς επιχειρώ παρόμοιο εγχείρημα για το έργο του Χριστιανόπουλου. Δε νομίζω ότι η ανάληψη αυτού του δεύτερου εγχειρήματος με καθιστά *άνδρα μη σοφόν*, αφού *τὸ δὶς ἔξαμαρτεῖν οὐκ ἀνδρός σοφοῦ*. Θα είχα το φόβο μήπως μου προ-

1. Ηλίας Σ. Σπυρόπουλος, *Γιώργος Ιωάννου. Ο άνθρωπος. Ο συγγραφέας*. Εκδόσεις Οδός Πανός, Αθήνα 2016